

STUDII DE ISTORIE A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI

VOL. XIII

IPOSTAZE ALE TRANSCENDENȚEI

STUDIES ON THE HISTORY OF ROMANIAN PHILOSOPHY

VOL. XIII

FORMS OF TRANSCENDENCE

ACADEMIA ROMÂNĂ

**INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”**

**STUDII DE ISTORIE
A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI**

vol. XIII

IPOSTAZE ALE TRANSCENDENȚEI

Coordonatori:

**Alexandru Surdu, Mihai Popa,
Mona Mamulea, Viorel Cernica,
Titus Lates**

**EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
București, 2017**

Copyright @ Editura Academiei Române, 2017
Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5,
050711, București, România
Tel.: 4021-318 81 06, 4021-318 81 46
Tel./Fax: 4021-318 24 44
E-mail: edacad@ear.ro
Adresa web: <http://www.ear.ro>

Referenți: acad. VASILE TONOIU
CS I dr. MARIUS DOBRE

Redactori: ADRIAN MIRCEA DOBRE
Tehnoredactor: DANIELA FLORESCU
Coperta: MARIANA ȘERBĂNESCU

Bun de tipar: 17.11.2017. Format: 16/70×100.
Coli de tipar: 16
C.Z. pentru biblioteci mari: 1(498)(09)(082)
C.Z. pentru biblioteci mici: 1

CUPRINS

I. IPOSTAZE ALE TRANSCENDENȚEI

Alexandru Surdu , Concepții despre transcendență în filosofia contemporană europeană și românească	11
Claudiu Baci , Gândire dogmatică și gândire funcțională la Lucian Blaga	19
Viorel Cernica , Prejudecăți comune și judecăți filosofice privind transcendența.....	27
Ionuț Isac , Problema transcendenței în viziunea realismului critic al lui Dumitru Isac	47
Cornel-Florin Moraru , Note către o interpretare meontologică a gândirii lui Lucian Blaga. Sensuri ale transcendenței și ipostazierea nimicului.....	63
Cătălina Condruz , Transcendență și alteritate la Constantin Noica și Edmund Husserl	77
<i>Ipostaze ale transcendenței și transcendentalului în filosofia românească: câteva spicuiuri și trimiteri (bibliografie tematică de Titus Lates)</i>	87

II. SISTEME METAFIZICE

Constantin Stoenescu , Devenirea ca procesualitate la Constantin Noica. Cum este posibilă ireversibilitatea în modelul logic al determinațiilor.....	109
Oana Șerban , „Concepte deschise” în metafizica lui Constantin Noica. Meditațiile cartesiene ca schiță a „cum e cu puțință ceva nou”	121
Traian-Ioan Geană , Despre subversiune și apologia naturii în istoria epistemologiei. Goethe și Blaga, paznici ai corolei de minuni a lumii.....	143
George Tarara , Despre reconstrucția metafizicii la Blaga	195

III. FILOSOFIA ÎN EPOCA VECHE A CULTURII ROMÂNEȘTI

Dragoș Popescu , Idei și concepții filosofice în epoca slavonă din Principatele Române (sec. XIV–XVI).....	209
Șerban N. Nicolau , Pătrunderea limbii grecești în Principatele Române.....	231

IV. SEMNAL

<i>Istoria filosofiei românești în anul 2016 (bibliografie de Titus Lates)</i>	253
--	-----

CONTENTS

I. FORMS OF TRANSCENDENCE

Alexandru Surdu , Contemporary European and Romanian philosophers on transcendence.....	11
Claudiu Baci , Dogmatic thought and functional thought in Lucian Blaga	19
Viorel Cernica , Common prejudices and philosophical judgments regarding the transcendence.....	27
Ionuț Isac , The issue of transcendence from the perspective of the critical realism of Dumitru Isac.....	47
Cornel-Florin Moraru , Notes towards a meontological interpretation of Lucian Blaga's thinking. Meanings of transcendence and the hypostaziation of nothingness.....	63
Cătălina Condruz , Transcendence and alterity in Noica and Husserl's philosophy ...	77
<i>Forms of transcendence and transcendentalism in Romanian philosophy</i> (a bibliography by Titus Lates).....	87

II. METAPHYSICAL THOUGHT

Constantin Stoescu , The becoming as processuality at Constantin Noica. How is reversibility possible in the logical model of determinations.....	109
Oana Șerban , „Open concepts” in Constantin Noica's metaphysics. The Cartesian meditations as a sketch on “how is something new possible”.....	121
Traian-Ioan Geană , On subversion and the apology of nature in the history of epistemology. Goethe and Blaga, guardians of the world's corolla of wonders.....	143
George Tarara , On Blaga's reconstruction of metaphysics.....	195

III. PHILOSOPHY DURING THE EARLY PERIOD OF THE ROMANIAN CULTURE

Dragoș Popescu , Ideas and philosophical beliefs in the Slavonic period in Romanian Principalities (14 th –16 th centuries).....	209
Șerban N. Nicolau , The usage of Greek language in Romanian Principalities in 14 th –18 th century.....	231

IV. REFERENCES

<i>The history of Romanian philosophy in 2016</i> (a bibliography by Titus Lates).....	253
--	-----

ISTORIA FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI ÎN ANUL 2016

VOLUME COLECTIVE

Studii de istorie a filosofiei românești, vol. XII: *Teorii și categorii ale cunoașterii*, coord.: Alexandru Surdu, Mihai Popa, Mona Mamulea, Viorel Cernica, Titus Lates, București, Editura Academiei Române, 2016.

Simpozionul Național „Constantin Noica”, ed. a VIII-a: „Logos, cuvânt rostire”, coord.: Alexandru Surdu, ed. îngrijită de: Mona Mamulea și Ovidiu G. Grama, București, Editura Academiei Române, 2016.

Miorița în cumpăna vremurilor. Perspective filosofice, coord.: Claudiu Baciuc, Marius Dobre, București, Editura Academiei Române, 2016.

CĂRȚI DE AUTOR

Marin Diaconu, *Invitație către Constantin Noica*, București, Editura Fundației România de Măine (Studii și eseuri de filosofie), 2016.

Sandu Frunză, *O antropologie mistică. Introducere în gândirea părintelui Dumitru Stăniloae*, ed. a 2-a, București, Editura Eikon, 2016.

Mihnea Gheorghiu, *Reversul istoriei. Eseu despre opera lui Mircea Eliade*, ed. a 2-a, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2016.

Mara Magda Maftעי, *Un Ciora inédit. Pourquoi intrigue-t-il?*, Paris, Fauves Éditions, 2016.

Vasile Muscă, *Pe teme de filosofie românească*, Cluj-Napoca, Editura Grinta, 2016.

Ion Pogorilovschi, *Noica & Brâncuși: deschideri în seninătatea ființei*, ed. îngrijită de Genoveva Pogorilovschi, București, Editura Academiei Române, 2016.

Dragoș Popescu, *Teme și explorări în filosofia românească*, București, Editura ASE (Colecția Migrene), 2016.

Bogdan Sillion, *Mircea Eliade și misterul totalității*, București, Editura Eikon, 2016.

Alexandru Surdu, *La porțile împărăției*, București, Editura Contemporanul, 2016.

Magda Wächter, *Mircea Eliade și chipurile contemplației*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de știință, 2016.

EDIȚII ÎNGRIJITE

Zevedei Barbu, *Drum și destin printre husarii istoriei. O narațiune bio-culturală*, introducere, postf. și traducere de Michael Finkenthal, București, Tracus Arte, 2016.

Vasile Băncilă, *Opere*. Vol. XI. *Sistem de filozofie. 7. Filozofia națiunii*. Ediție îngrijită de Dora Mezdrea. Muzeul Brăilei: Editura „Istros”, 2016.

Alexandru Dragomir, *O teză de doctorat la Dumnezeu: exerciții de gândire*, antologie, pref. și cronologie de Gabriel Liiceanu, București, Humanitas, 2016.

Nae Ionescu, *Opere*, vol. XII: *Publicistica, 7: 1 ianuarie – 30 septembrie, 1930*, Brăila, Muzeul Brăilei „Carol I”/Editura Istros, 2016.

Nae Ionescu, *Opere*, vol. XIII: *Publicistică: 1 octombrie 1930 – 31 decembrie 1931*, ed. îngrijită de Marin Diaconu și Dora Mezdrea, Brăila, Muzeul Brăilei „Carol I”/Editura Istros, 2016.

Ioan Miclea, *Coordonatele culturii medievale. Teză de licență susținută la profesorul Lucian Blaga*, ed. îngrijită de Mircea Popa, Sorin și Svetlana Miclea, pref. și notă asupra ed. de Mircea Popa, Cluj-Napoca, Editura Ecou Transilvan, 2016.

Edgar Pappu, *Estetica*, vol. I: *Das Fragment und die Skizze in der Kunst/ Fragmentul și schița în artă; Fragmentul în artă. Contribuții la studiul operei de artă*, ed., trad. și note de Vlad-Ion Pappu, pref. de acad. Eugen Simion, București, Editura Eikon, 2016.

Nicolae C. Paulescu, *Noțiunile de suflet și Dumnezeu în fiziologie*, ed. îngrijită de Lucian Pricop, București, Cartex, 2016.

Constantin Rădulescu-Motru, *Personalismul energetic*, ediția a II-a, îngrijită, note de Gh. Vlăduțescu, postfață de Eugeniu Nistor, Târgu-Mureș, Editura „Ardealul”, 2016.

Liviu Rusu, *Opere*, vol. VI: *Eminescu și Schopenhauer*, ed. și st. introductiv de Vasile Voia, București, Editura Academiei Române, 2016.

Alice Voinescu, *Din cauzele crizei sufletești de azi. Conferințe la Radio (1933–1942)*, București, Casa Radio, 2016. [Audio book].

VOLUM ANIVERSAR

50 de ani în Facultatea de Filosofie. Pe calea moralei elementare. Volum aniversar: o carte dedicată profesorului Vasile Morar la împlinirea a 70 de ani de unitate morală a vieții, ed.: Mihaela Pop, Oana Șerban, București, Editura Universității din București, 2016.

MĂRTURII

Nae Ionescu și discipolii săi în arhiva Securității, vol. VII: *Paul Sterian*, ediție, îngrijirea documentelor, note și indici de Dora Mezdrea, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2016.

Nae Ionescu, Elena Margareta Fotino, *Corespondența de dragoste*, vol. I–II, ed. a 2-a, revăzută și adăugită, ed., note și indici de Dora Mezdrea, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2016.

Mircea Flonta, *Drumul meu spre filosofie*, București, Humanitas, 2016.

Un profesor de filosofie: Alexandru Valentin, editori: Mircea Flonta, Liana Ionescu, București, Editura Universității din București, 2016.

[Titus Lates]